

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	21 oktober 2021	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2021-0512	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	82291DE2	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	17 maart 2021	FAX	030-2583139
UW NUMMER	80023045	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	1: Voorschriften 2: Kaart plangebied 3: Kaart aangetroffen verblijfplaatsen 4: Voorgestelde maatregelen 5: Aanvullende voorgestelde maatregelen	ONDERWERP	Wnb ontheffing Soortenbescherming ruimtelijke ingrepen Vijverlaan 1-31 in Vreeland

Op 17 maart 2021 hebben wij uw aanvraag ontvangen. U heeft ontheffing aangevraagd in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna: wet), onderdeel soortenbescherming. De aanvraag is ingediend door Els & Linde B.V. namens Woningstichting Vecht en Omstreken, voor de locatie Vijverlaan 1-31 in Vreeland (hierna: plangebied) en is bij ons geregistreerd onder zaakkenmerk Z-WNB-RI-REG-2021-0512.

I. Besluit

Wij besluiten op grond van het bepaalde in de wet en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017¹:

- ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, tweede lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen van nesten of rustplaatsen van de huismus en gierzwaluw.
- ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste lid, tweede lid en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden of vangen, opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

voor de periode van de verzenddatum van dit besluit tot en met 1 januari 2023.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op noodzakelijke renovatie van de woningen in het plangebied. De renovatie werkzaamheden betreft isolatie van het dak, de muren en de vloeren. Tijdens de werkzaamheden worden ook de kozijnen vervangen, metselwerk herstelt, voegwerk herstelt, schilderwerk en de gevels en daken na-geïsoleerd. Een kaart van het plangebied is opgenomen in bijlage 2. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 3.1, tweede lid en 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de wet voor wat betreft de huismus (*Passer domesticus*), gierzwaluw (*Apus apus*) en gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) voor de periode van 1 september 2021 tot en met 1 januari 2023.

¹ https://www.provincie-utrecht.nl/sites/default/files/2020-03/beleidsnota_wet_natuurbescherming.pdf

III. Procedure

Wij hebben de aanvraag afgehandeld volgens het bepaalde in hoofdstuk 5 van de wet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Op 2 september 2021 en 19 oktober 2021 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De huismus en gierzwaluw zijn beschermd op grond van artikel 3.1 van de wet.
De gewone dwergvleermuis is beschermd op grond van artikel 3.5 van de wet.

V. Motivering

De aangevraagde ontheffing kan alleen worden verleend als is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) er is een geldig wettelijk belang;
- c) de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus en gierzwaluw en er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

a) Afweging van andere bevredigende oplossingen

Omschrijving van alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan:

Locatie

Er vindt renovatie plaats aan bestaande woningen, hierdoor is er geen sprake van mogelijke alternatieve locaties.

Planning en werkwijze

Er is geen andere werkwijze mogelijk waardoor de verblijfplaatsen onaangetast blijven. De werkzaamheden vinden plaats buiten de kwetsbare periode, de kraamperiode of broedtijd, van de soorten. Na het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen en nesten buiten de kwetsbare periode is er geen effect op de soorten te verwachten.

Inrichting

De woningen blijven bestaan. Er zijn geen plannen voor de openbare ruimte.

Conclusie

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven waarbij er minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

b) Belangenafweging

Omschrijving van het belang

Wij toetsen of het belang van de ingreep zwaarder mag wegen dan het beschermingsbelang van de soorten zoals is vastgelegd in de wet. Voor de huismus en gierzwaluw heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b, aanhef en onder 1, van de wet: "In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid". Voor de gewone dwergvleermuis heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de wet: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten". In uw aanvraag heeft u het belang van de ruimtelijke ingreep onderbouwd.

U vraagt ontheffing voor werkzaamheden vanwege verduurzaming van de woningen door renovatie. U heeft onderbouwd dat de woningen energiezuiniger worden. Het huidige energielabel van de woningen zijn C en D, in de nieuwe situatie krijgen de woningen energielabel A en A+. Dit blijkt uit de aangeleverde scenarioberekening Verduurzaming Vijverlaan C24070 van 29 april 2021, bij de verduurzaming zal scenario 6 worden uitgevoerd.

Algemene afspraken over verduurzaming door renovatie

Er zijn verschillende nationale en internationale doelstellingen over het tegengaan van klimaatverandering. In het Klimaatakkoord van Parijs², dat is gepresenteerd in 2013 en door Nederland is geratificeerd³, zijn afspraken gemaakt over het beperken van de opwarming van de aarde. In Nederland zijn afspraken gemaakt in het Energieakkoord⁴ van

Van Wijnen (2021) Verduurzaming Vijverlaan C24070

² <http://unfccc.int/resource/docs/2015/cop21/eng/l09.pdf>

³ <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/stemningsuitslagen/detail?id=2017P01147>

⁴ <http://www.energieakkoordser.nl/energieakkoord.aspx>

2013 en het Klimaatakkoord⁵ van 2019. In het Energieakkoord is afgesproken dat alle burgers in 2050 in een energieneutraal huis wonen. In het nationale Klimaatakkoord staan afspraken over de verduurzaming van de eerste 1,5 miljoen bestaande woningen in 2030 volgens een wijkgerichte aanpak. Vooruitlopend hierop zijn afspraken gemaakt om tot en met 2022, 100.000 corporatiewoningen te verduurzamen.

Om de doelstellingen te kunnen bereiken, is grootschalige renovatie van bestaande woningen nodig. Woningrenovaties zorgen voor een vermindering in het gebruik van fossiele brandstoffen en daardoor minder uitstoot van schadelijke stoffen. Lagere uitstoot leidt tot een verbeterde luchtkwaliteit. Hiermee draagt renovatie ook bij aan verbetering van de volksgezondheid.

Conclusie

Hiermee is sprake van een wettelijk belang van de ingreep, namelijk volksgezondheid en redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten. In dit geval weegt het belang van de ruimtelijke ingreep daarom zwaarder dan het beschermingsbelang van de soorten.

c) Ecologische beoordeling

Onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten. Ook heeft u onderzocht welk effect de ingreep heeft op aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3.2 van de Awb hebben wij ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologische onderzoek.

Aanwezige beschermde soorten

Huismus

De huismus is aangetroffen binnen het plangebied. Er zijn zeven nesten vastgesteld op de locaties Vijverlaan 19, 23, 25, 27 (3x) en 31 onder de dakpannen in de woningen.

Gierzwaluw

De gierzwaluw is aangetroffen binnen het plangebied. Er zijn twee nesten vastgesteld op de locaties Vijverlaan 23 en 31 in de nok van de woningen.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Er zijn twee verblijfplaatsen vastgesteld in het plangebied op de locaties Vijverlaan 21 en 27. Een kraamverblijf bevindt zich op Vijverlaan 21 tegen de dakrand van de woning. Een zomerverblijf bevindt zich op Vijverlaan 27 tegen de nokvorst van de kopgevel aan.

Een kaart met de locaties van de aangetroffen verblijfplaatsen per soort is opgenomen in bijlage 3 van dit besluit.

Staat van instandhouding

Algemeen

U geeft hiermee de volgende onderbouwing:

Om de staat van instandhouding wetenschappelijk te kunnen vaststellen is informatie nodig over de metapopulatie van de gewone dwergvleermuis, de huismus en de gierzwaluw. Wij beschikken via de NDFF en andere openbare bronnen slechts over een verzameling losse waarnemingen. De omvang van de populatie en zeker de trend en de populatiedynamiek zijn op basis van de beschikbare gegevens niet te bepalen. Daarom moeten wij ons beroepen op de beschikbare landelijke trend van de verschillende soorten. Daarbij wordt als uitgangspunt genomen dat er geen significant verschil is tussen de verschillende deelpopulaties (op voorwaarde dat er geen significante verschillen zijn in de biotoop ter plekke t.o.v. het algemeen aanwezige landelijke biotoop. De biotoop van Vreeland wijkt niet als van andere vergelijkbare locaties in dorpen of groene woonwijken in steden.

Huismus

Dorpen of groene woonwijken in steden zijn de belangrijkste biotopen voor de huismus. De landelijke staat van instandhouding wordt beoordeeld als matig ongunstig, de trend van de huismus is licht positief na 2000. Er is geen aanleiding te veronderstellen dat er een afwijkende trend is in Vreeland.

Gierzwaluw

De woningen waarin de gierzwaluw is aangetroffen zijn standaard eengezinswoningen, het type waarin regelmatig gierzwaluwen worden aangetroffen. In het dorp staan zeer veel gelijksoortige woningen. Er is geen gebrek aan nestgelegenheid voor de gierzwaluw in het dorp. Er zijn 40 – 50 gierzwaluwen waargenomen boven het plangebied. Slechts twee hebben een nest in de woningen. Gelet op de opmerkingen in het kennisdocument zijn in woonwijk te

⁵ <https://www.klimaatakkoord.nl/documenten/publicaties/2019/06/28/klimaatakkoord>

Vreeland ongeveer 100 broedparen.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis komt in Nederland algemeen voor en is een wijdverbreide soort die in heel Nederland wordt waargenomen. Het is de meest algemene vleermuissoort in Nederland. Hij komt vooral in de bebouwde kom voor, zowel in het stedelijk gebied als op het platteland. Er zijn uitspraken te doen over aantalsontwikkelingen: er zijn geen aanwijzingen voor een af- dan wel toename in aantallen. We hebben geen reden om aan te nemen dat deze afwijkt in Vreeland. Elders uit het dorp – buiten de invloedssfeer van het werk – is een grotere kolonie bekend. Daarnaast is bekend dat de gewone dwergvleermuis verschillende verblijfplaatsen naast elkaar gebruikt en in een metapopulatie leeft. Er wijzigt niets aan de groenvoorziening in het dorp.

Effect van de ingreep op de aanwezige beschermde soorten

Door de werkzaamheden worden er zeven nestplaatsen van de huismus, twee nestplaatsen van de gierzwaluw en een zomerverblijfplaats en een kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis vernield, wordt de gewone dwergvleermuis verstoord en in sommige gevallen mogelijk gedood door de verborgen leefwijze van de soort. Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van verbodsbepalingen uit de wet. Ontheffing is daarom noodzakelijk.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken heeft u mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen voorgesteld. De maatregelen die door ons zijn goedgekeurd, zijn opgenomen in bijlage 4 en 5 van dit besluit. In bijlage 1 hebben wij middels het stellen van voorschriften extra maatregelen voorgeschreven om de negatieve effecten van de werkzaamheden verder te verzachten.

Door de uitvoering van de maatregelen worden voorafgaand aan de werkzaamheden voldoende tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen geplaatst op hiervoor geschikte locaties. In de tweede helft van juni 2019 zijn er acht vleermuiskasten van het type VMT3 van Unitura, veertien huismuskasten van het type HMT1 van Unitura en 10 gierzwaluwnestkasten van het type GZT1 van Unitura geplaatst. Daarnaast worden ter mitigatie van het kraamverblijf vier vleermuispaalkasten geplaatst van het type Vivara Pro VKSK03 in het hofje aan de Vijverlaan, welke gepositioneerd worden op het zuidwesten, westen, zuidoosten of oosten. De vastgestelde verblijfplaatsen worden voorafgaand aan de werkzaamheden en buiten de meest kwetsbare periode ongeschikt gemaakt. Er worden voldoende geschikte alternatieve verblijfplaatsen geplaatst als permanente compensatie van de aan te tasten verblijfplaatsen. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen blijven lang genoeg gehandhaafd om de gewenningsperiode voor de permanente alternatieve verblijfplaatsen te overbruggen. De permanente verblijfplaatsen worden uitgevoerd als inbouwkast.

Gevolgen van de ingreep voor de staat van instandhouding

Door het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden leidt de ingreep niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis, huismus en gierzwaluw en wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van deze soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

VI. Conclusie

Aangezien aan de voorwaarden voor een ontheffing wordt voldaan, verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid en 3.8, eerste lid van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat deze aan u bekend is gemaakt en wordt twee werkdagen na bekendmaking gepubliceerd op de website www.officielebekendmakingen.nl.

IX. Overige informatie

Er kan ook vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst, als u dit nog niet heeft gedaan. Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud van dit besluit, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

X. Verzending

Wij verzenden dit besluit aan de aanvrager. Een afschrift van dit besluit verzenden wij aan:

- Els & Linde B.V.;
- Regionale Uitvoeringsdienst (hierna: RUD) Utrecht;
- Gemeente Breukelen UT.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen.

Mevr. drs. ing. S. Heijblom
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt alleen verleend voor de in dit besluit genoemde soorten en beschreven verboden handelingen.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht (Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of servicebureau@provincie-utrecht.nl) indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Deze ontheffing kan, conform artikel 5.4 van de wet, worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

6. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient aanvullend de volgende aspecten te omschrijven:
  - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
  - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
  - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
  - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidende ecoloog;
  - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecoloog zijn/worden begeleid;
  - f. De manier waarop is/wordt omgegaan met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
7. Minimaal twee weken voorafgaand aan de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten, moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig invullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in de voorschriften bijgevoegd te zijn. Indien het voor dit specifieke project niet mogelijk is om de werkzaamheden twee weken voorafgaand aan de start hiervan te melden, moet contact worden opgenomen met de RUD Utrecht via handhaving-wnb@rudutrecht.nl of 030-7023300.

Tijdens de werkzaamheden

8. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige⁶ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval aanwezig te zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
9. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
10. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek worden bijgehouden. In het logboek worden gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals goedkeuren / vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende

⁶ Onder deskundige verstaan wij: een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en De Landschappen) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

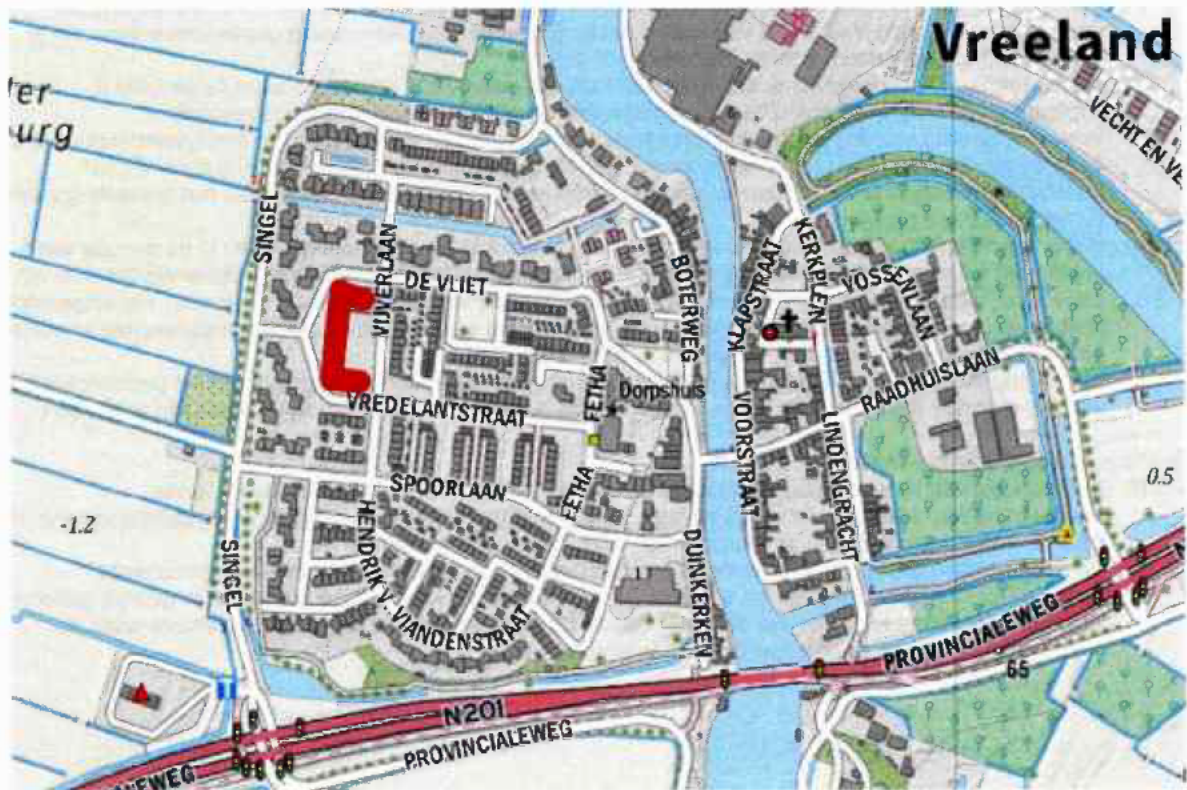
en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften bij dit besluit geregistreerd.

11. Ter mitigatie van het kraamverblijf van de gewone dwergvleermuis worden er vier vleermuispaalkasten geplaatst van het type Vivara Pro VKSK03 in het hofje aan de Vijverlaan, welke gepositioneerd dienen te worden op het zuidwesten, westen, zuidoosten of oosten.
12. De maatregelen, genoemd in het activiteitenplan van 17 maart 2021 en ook de aanvullingen van 2 september 2021 en 19 oktober 2021 (zie bijlage 4 en bijlage 5) moeten worden opgevolgd.
13. Voor de plaatsing van de permanente alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis geldt dat deze bij voorkeur op minimaal 3 meter hoogte, met een vrije aanvliegroute en uitvliegruimte, vrij van kunstlicht en verstoring, buiten bereik van predatoren en op windrichtingen waar deze niet te warm worden, dienen te worden geplaatst.
14. Het ongeschikt maken van de gebouwen binnen het plangebied dient plaats te vinden in de periode van 1 september tot en met 15 oktober. Indien de weersomstandigheden tot oktober niet voldoende geschikt zijn, dan kan bij uitzondering het ongeschikt maken ook uitgesteld worden tot en met 31 oktober. Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen mag enkel worden uitgevoerd wanneer de avondtemperaturen voor tenminste enkele aaneengesloten dagen minimaal 10°C zijn.
15. Na het ongeschikt maken dient maximaal drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden of er nog dieren aanwezig zijn. Deze controle dient door een deskundige⁶ uitgevoerd te worden.

Na afloop van de werkzaamheden

16. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven in de voorschriften moet bijgevoegd worden.
17. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen dienen pas verwijderd te worden wanneer de permanente verblijfplaatsen gerealiseerd zijn en wanneer de betreffende tijdelijke voorzieningen niet in gebruik genomen zijn door beschermde soorten. Na de realisatie van de permanente voorzieningen dienen ook weer de geldende gewenningsperioden gehanteerd te worden.

Bijlage 2: Kaart plangebied

Ligging van het plangebied.

(Bron: "Afdoend onderzoek Vijverlaan 1-31 te Vreeland" van 23 september 2020)

Bijlage 3: Kaart aangetroffen verblijfplaatsen

De nesten van de huismus onder de dakpannen van de woningen. In totaal 7 nesten.

De nesten van de gierzwaluw in de nog van de kopgevels. In totaal 2 nesten.

De verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis (groen is jong dier waargenomen). In totaal 6 gewone dwergvleermuizen gezien per avond in het voorjaar.

(bron: "reactie verzoek aanvullende gegevens" van 19 oktober 2021)

Bijlage 4: Voorgestelde maatregelen

Werkwijze

Gestart wordt na afloop van de kraamtijd en buiten de broedtijd, vanaf begin augustus (uiteraard na ontvangst van de ontheffing). Bij de start wordt gecontroleerd of er nesten van de huismus bezet zijn. Dat kan inhouden dat aan de woningen waar huismussen broeden later worden gewerkt. Uiteraard wordt vooraf zorg gedragen dat er geen dieren verblijven in de flats tijdens de werkzaamheden. In verschillende woningen worden permanente verblijfplaatsen geplaatst – zo veel mogelijk nabij de huidige verblijfplaats. In totaal worden minimaal 8 permanente voorzieningen aangebracht die geschikt zijn als (kraam)verblijf.

Voor de openingen waar de vleermuizen invliegen wordt een exclusion flap gehangen. De maatregel is goed uitvoerbaar als het 's avonds warmer is dan 8 °C en niet regent. Nadat de vleermuizen de verblijfplaatsen hebben verlaten worden deze afgesloten. Op dat moment kan er zonder direct effect worden gewerkt aan de flats.

Voor de huismus worden minimaal 14 nestkastjes opgehangen. Deze worden gegroepeerd opgehangen. De huismus is een vogel die in losse kolonies broedt, nestkastjes die in kleine groepen hangen functioneren sneller dan solitair opgehangen kastjes. Voor de gierzwaluw worden 10 nestkastjes opgehangen.

Voor de vleermuizen is een gewenningstijd van 3 maanden van belang (de kolonies zijn kleiner dan 10 dieren). De gewenningstijd loopt tijdens de actieve periode (april-oktober). Voor

de huismus geldt een gewenningstijd van drie maanden. Voor de gierzwaluw is geen gewenningstijd vastgesteld, wel is het gebruikelijk dat de nestkastjes voor de broedtijd worden opgehangen en de bestaande nesten worden na de broedtijd onbereikbaar gemaakt.

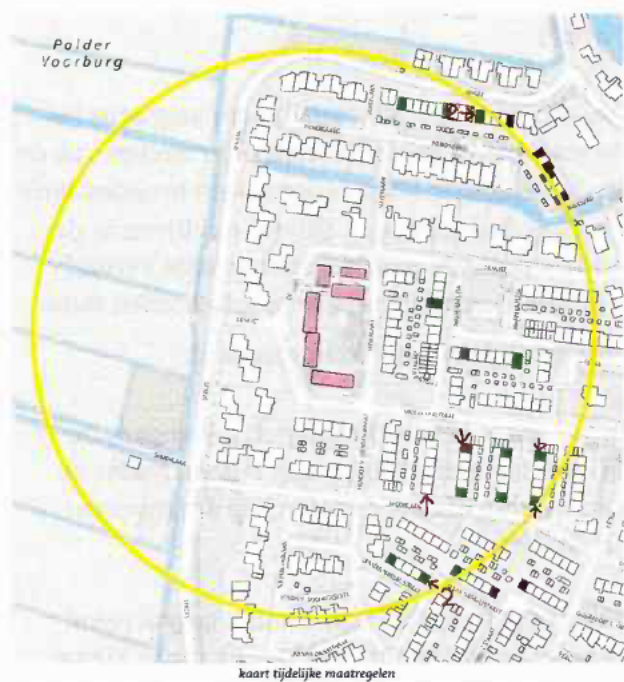
Locatie van de kasten

Op de gevels van (omliggende) woningen zijn 8 plekken gemarkeerd waarop de tijdelijke kasten geplaatst zijn.

Voor de exacte locaties van de kasten verwijzen wij naar de bijlage. Voor de huismus en de gierzwaluw zijn plekken aangewezen waar telkens 3 tot 5 nestkastjes worden opgehangen.

ongeschikt maken

Door na de kraamtijd – bij voldoende gunstig weer – *exclusion flaps* voor de invliegopeningen te hangen, hebben de vleermuizen elders een plek gevonden. De nesten van de huismus en de gierzwaluw worden onbruikbaar gemaakt als de vogels niet op het nest zitten. De exacte methode wordt in het veld bepaald. Deze maatregelen worden onder begeleiding van een ecooloog uitgevoerd; de ecooloog zal ook controleren of de verblijfplaatsen verlaten zijn. Nadat de dieren de verblijfplaats verlaten hebben, worden de openingen afgesloten.

kaart tijdelijke maatregelen
Geplaatste mitigerende maatregelen voor vleermuizen

kaart permanente maatregelen In blauw de locaties voor de vogels en in groen voor de vleermuiskasten. De exacte locatie wordt in overleg met de architect bepaald.

Zie bijlage voor het ontwerp van de woningen.

(Bron: "Activiteitenplan Vijverlaan 1-31 te Vreeland" van 17 maart 2021)

Bijlage 5: Aanvullende voorgestelde maatregelen

Mitigerende maatregelen

U geeft aan dat de openingen waar vleermuizen invliegen ongeschikt gemaakt worden met exclusion flaps. Wij verzoeken u de volgende punten nader te onderbouwen:

Hoe gaat er gecontroleerd worden op afwezigheid van beschermde soorten voorafgaand aan de werkzaamheden.

Nadat de exclusion flaps er enkele dagen hebben gehangen zal door een ecooloog (m.b.v. een baddetector) onderzocht worden of er nog vleermuizen in de panden aanwezig zijn. Pas nadat duidelijk is dat er geen dieren meer aanwezig zijn wordt het werk vrijgegeven.

In welke periode vind het ongeschikt maken plaats, gelet op de minst kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis.

Dat is afhankelijk van de datum waarop de ontheffing wordt verkregen. Dus of in september/oktober, of in het voorjaar (in ieder geval buiten de kraamtijd).

Wij verzoeken u te specificeren welke type kasten voor elke diersoort zijn gebruikt als tijdelijke verblijfplaats.

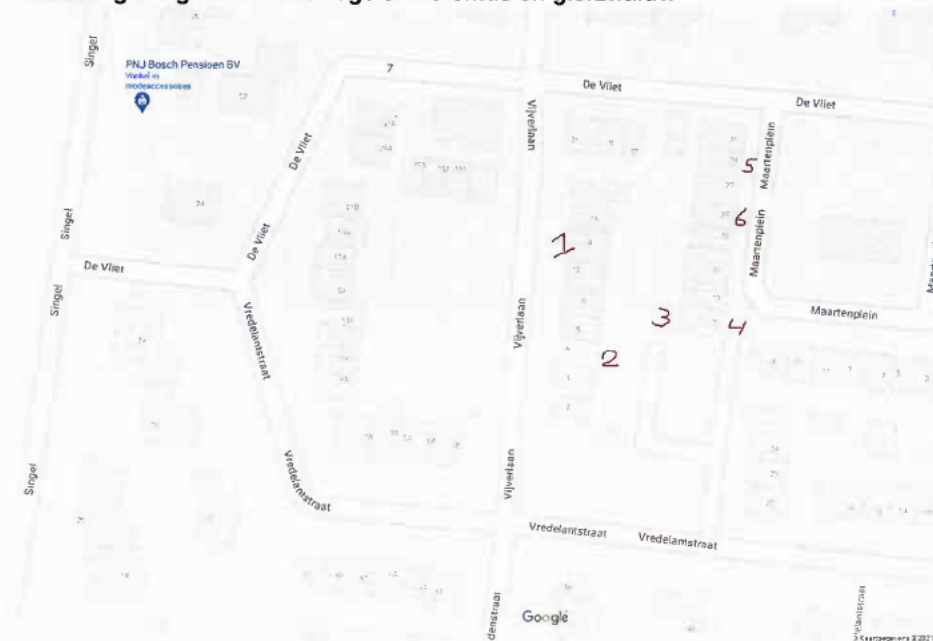
8x Vleermuiskast <https://unitura.nl/product/vmt3-kraamverblijfplaats/>

14x huismuskast <https://unitura.nl/product/hmt1-huismuskast/>

10x gierzwaluwkast <https://unitura.nl/product/gzt1-gierzwaluwkast/>

(Bron: Aanvullingen van 2 september 2021)

Plaatsing mitigerende maatregelen huismus en gierzwaluw

1: 2x huismuskast en 2x gierzwaluwkast

2: 2x gierzwaluwkast en 3x huismuskast

3: 2x huismuskast en 2x gierzwaluwkast

4: 3x huismuskast

5: 2x huismuskast en 2x gierzwaluwkast

6: 2x gierzwaluwkast en 2x huismuskast

(Bron: e-mail Vijverlaan Vreeland van 21 oktober 2021)

Mitigerende maatregelen vleermuis

Op basis van deze constatering is er een voorkeur om binnen 50 m van de verblijfplaats de (tijdelijke) verblijfplaatsen op te hangen. Voor de plaatsing van de tijdelijke kasten is door de ecooloog beoordeeld welke gevels in principe geschikt zijn (daarbij is gelet op expositie, bereikbaarheid en aanwezige ramen en deuren). Er is niet geselecteerd op eigendom. Vervolgens is door de aannemer – in opdracht van de woningbouwvereniging – de eigenaren benaderd voor medewerking. Helaas blijken de eigenaren van de dichtbij liggende woningen niet bereid tot medewerking (angst voor infectie door vleermuizen). He-

laas bezit noch de aannemer noch de woningbouwvereniging de mogelijkheid de mensen te verplichten tot medewerking.

Hierdoor was het niet mogelijk om binnen de 50 m kasten op te hangen voor vleermuizen.

Vanuit de aannemer en de woningbouwvereniging is er bereidheid om in het hofje een paal met vier vleermuiskasten te plaatsen als dat betekend dat de werkzaamheden kunnen starten.

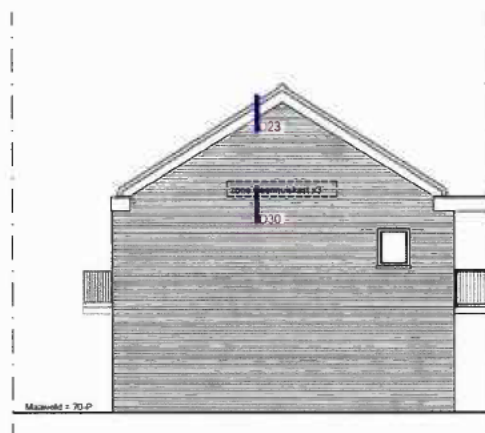
Compenserende maatregelen vleermuis

De opzet is om een “zwevende gevel” te maken van minimaal een vierkante meter (minimaal 1 meter hoog). Deze gevel is aan de onderkant toegankelijk (waarschijnlijk in de vorm van een “brievenbus” of door de onderzijde van deze zwevende gevel open te houden. De afstand tot de eigenlijke gevel is gelijk aan een normale spouw breedte. De theorie is dat door de massa van deze stenen kast een stabiel microklimaat ontstaat. In deze valse spouw wordt op verschillende hoogten – gedurende minimaal een volledig jaar – de temperatuur en de luchtvochtigheid gemeten. In het seizoen wordt gecontroleerd of er in de stenen kast daadwerkelijk vleermuizen zijn gaan zitten. Zodra we een bouwtekening hebben zullen we deze toezenden. De maten zijn in ieder geval groter dan die van een gebruikelijke kraamkast.

De bewezen functionele kasten, die ook worden ingebracht, zijn geschikt als kraamverblijf (voldoende groot en met minimaal drie leefruimten).

(Bron: Aanvullingen van 19 oktober 2021)

Compenserende maatregelen huismus en gierzwaluw

gierzwaluw + huismus dakpan leverancier monier,
type Novo+, antraciet, zones conform geveelaanzichten

dakopbouw (bu-bi)
RC > 6,0m2/ovr.
- dakpan leverancier monier,
type Novo+, antraciet
- panel
- lengte 20 mm
- Unilin Reno PIR Flex 145mm RC 6,0
- bestaand dakbeschot
- bestaande gordingen

knikpan leverancier monier, type
Novo+, antraciet positie knikpan
op dakpannen afstemmen door
dakwerker

luchtdichting bestaan dak

zinken gootstuk, geïsoleerd

zinken kraal

rockpanel boeiboord, afwerking
gelijk aan bestaand, wit
bevestigingsmiddelen en
plaatverdeling evenredig verdeeld
over de gevel

plafond galerij (bo-be):

- bestaande vloeringsvloer
- bestaande balkenlaag na isoleren met
minerale wol
- luchtdichting
- ragelwerk
- brockpanel plafond l.p.v. galerij

(Bron: Aanvullingen van 2 september 2021)